

REDAKCJA CZYLI PODCISZAK
 • wydawnictwo ul. 3-go maja 10, 11, 12, 13, 14, 15
 CENA PODCISZAKA 1000
 • wydawnictwo ul. 3-go maja 10, 11, 12, 13, 14, 15

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adm. Redakcji i Administracji NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefon 73 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia”. — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15.
 Nr. KONTA P. K. O. 81.237. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

O wychowanie obywatelskie

Zródłem ładu wewnętrznego, dla każdego obywatela, spoiści i potęgi każdego państwa jest przede wszystkim polityczne nastawienie psychiczne obywateli do obiektywnych zagadnień ogólnych, do zadań państwa, które bez względu na czas i aktualne koniunktury polityczne ma to państwo do spełnienia. Jeżeli obywatel danego państwa obywatelsko dozna odowiednio znaczenie linii przewodniej — misji dziejowej swego państwa i umie imperatywom stąd wynikającym się podporządkować — państwo takie może być spokojne o swoją przyszłość, państwo takie spełni swoją historyczną misję.

W poszczególnych aktualnych kwestiach, które są tylko ogniwami w długim łańcuchu zadań państwa, zdania obywateli mogą się różnić, mogą się nawet sobie przeciwstawić. Nie do myślenia bowiem jest ujednostajnienie, narzucenie ścisłych ram myśli politycznej i społecznej obywatela. Gdyby to bowiem nawet było możliwe, nie prowadziłoby do właściwego celu, [zakłepiłoby bowiem myślenie państwowotwórczą w ciasnym kole dogmatyzmu, w którym wcześniej czy później zadusiłoby się samo państwo.

Różnica jednak zdań i tendencji poszczególnych obywateli i grup klasowych, czy etnicznych nie może wykraczać poza ramy, poza które rozluźniają się spoidła organizmu państwowego, pękają przęsla, podtrzymujące całość budowy państwa.

Temi ramami to całość terytorjalna państwa, to misja historyczna, która w pochodzie dziejowym ma każde państwo przed sobą do spełnienia. W tych dwóch zadaniach państwowych wysiłki i dążenia wszystkich obywateli muszą być skoordynowane, muszą być w swej swobodzie ograniczone. Nie chodzi tu oczywiście o istotne skrepowanie swobody obywatelskiej, chodzi tu o wyrzeczenie się wolności poczynań w kwestiach wagi mniejszej na rzecz zasadniczych posunięć państwowych, które w rezultacie rozszerzają pole wolności

zasadniczych posunięć, narzucenie mu państwowotwórczych kategorii myślenia, zdolnych wnieść się ponad własne podwórko i objąć myślą całość.

Ideal taki nie jest nie do zrealizowania. Historia wskazuje nam wiele przykładów takiego właśnie ustosunkowania się obywatela do państwa. Klasycznym w tym kierunku przykładem są: Anglia, Szwajcaria, Stany Zjednoczone i wreszcie Niemcy. Tam obywatel, nie schematyzując się politycznie i różniczkując się jak w każdym innym państwie na klasy społeczne, przeciwstawiając się sobie nieraz bardzo gwałtownie, wyrobił w sobie właściwy pogląd na zadania i istotę państwa, stał się sam jego właściwym budowniczym. Tam troski i radości państwa są jego troskami i radościami. Tam obywatel dumny jest ze swej przynależności do państwa, pomny na jego misję historyczną i na jego wartość w skali osobistej i ogólnopatriotycznej. Nic też dziwnego, że w najbardziej krytycznym momencie wymienione państwa mają zadania ułatwione.

W tego rodzaju państwach w kwestiach zasadniczych, w kwestiach instynktu państwowego między państwem jako takim, a jego obywatelami panuje harmonia, kordynacja wzajemnych wysiłków jest idealna.

Kreśląc te ogólne uwagi, mam na myśli obecną rzeczywistość polską, a szczególnie stosunki panujące na ziemiach etnicznie mieszanym, które są dalekie od wyżej nakreślonego ideału.

Ale o tem w następnym artykule.

Ciężka sytuacja w Haadze

LONDYN 17. VIII. Dzisiejsza prasa angielska omawia propozycje państw poczynione Snowdenowi, oświadczając, że propozycje są te dla Anglii niewystarczające. Twierdzenie, jakoby propozycje te miały spełniać w 80 proc. życzenia Anglii, prasa angielska nazwa nieprawdziwym. Prasa omawia jednocześnie stanowisko Włoch, które jej zdaniem utrudniają porozumienie w tej sprawie.

Po zdemaskowaniu podpalaczy świata

Dalsze igrzyska niemieckie o statku „Falke”

BERLIN 17.8 — Afera niemieckiego okrętu „Falke”, na którego pokładzie przewieziono niedawno do Wenezueli 125 wyrotowców z Gdanska, nabiera rozmiarów niebywałego skandalu.

Kiedy ujawniono rolę statku w rewolucie wenezuelskiej, Niemcy usiłowali zrzucić odpowiedzialność na Polskę, twierdząc, że wyrotowcy wsiadli na okręt w Gdyni (!). Po zdemaskowaniu tego oszczerstwa, Niemcy usiłują z kolej przerzucić winę na Francję.

Właściciele statku firma „Felix Preuzlan und Co”, twierdzą mianowicie, że statek odplynął z Hamburga dnia 9 lipca roku bieżącego do Gdyni, gdzie

porzeczano go firmie francuskiej Del Jada. Ponieważ nabywcy dotychczas nie zapłacili za okręt, „Falke” musiał zaglować pod flagą niemiecką. Jak twierdzi firma Preuzlan, załoga statku składa się wprawdzie wyłącznie z Niemców, nie brali oni jednak jakoby udziału w rewolucie w Wenezueli, tylko konwojowali wielki ładunek amunicji, dostarczonej przez tajemniczych nowonabywców.

Kręactwa te potwierdzają wspomniane wczorajsze doniesienia, z których wynika wyraźnie, że bazą operacyjną niemieckich handlarzy amunicji, popierających powstanie w Wenezueli, był teren wolnego miasta Gdanska.

Zwłoki bohatera przestworza w Ojczyźnie

GDYNIA 17.VIII. Dziś (przed południem w porcie wojennym) odbyło się uroczyste przeniesienie zwłok s. p. mjr. Irlizkowskiego do wagonu kolejowego ze statku szkolnego „Iskra”. Na molo południowym zebrała się delegacja wszystkich pułków lotniczych i komp. honorowa marynary. Dowódca floty wojennej komandor Unruh, Szef Sztabu marynarki wojennej komandor Filanowicz, Komendant miasta Warszawy plk. Wieniawa — Długoszewski, starosta grodzki Stanisławski, Vice Dyrektor Dyrekcji Kolejowej w Gdańsku Okolowicz oraz szereg wyższych urzędników. Na wszystkich statkach wojennych stojących w porcie bandery zostały opuszczone do półmasztu na znak żałoby. Straż honorową pełnił oddział podchorążych marynarki wojennej. O godz. 10 min. 44 kapelan marynarki wojennej odprawił nabożeństwo żałobne u trumny, poczem oficerowie z dowództwa floty wzięli trumnę na barki i przeniesli na molo; poczem oddali ją oficerom lotnikom, którzy przeniesli ją, aż do wagonu kolejowego. Z okrętów oddane zostały honorowe salwy armatnie. Za trumną postępowała rodzina tragicznie zmarłego lotnika, Dowódca floty Komandor Unruh, plk. Wieniawa — Długoszewski i inni.

Nad orszakiem krążyły hydroplany dywizjonu z Pucka.

Wagon został przewieziony na dworzec kolejowy eskortowany przez oddział marynary. Dziś wieczorem pociągiem osobowym zwłoki zostaną przewiezione do Warszawy.

Masowy mord

HORODENKA W Roszkowie zostali ciężko poranione udopow. horodeńskiego popelniono w sposób bestjański morderstwo. Zamordowany został gospodarz Piotr Madryga i jego wnuk 5 letni Piotr Charuk razem zadeni siekierą i młotem. Zwłoki obu wskazują na znechęnie się. Zwłoki Madrygi znalezione w studni. Oprócz wymienionych

zostali ciężko poranione udopow. horodeńskiego popelniono w sposób bestjański morderstwo. Zamordowany został gospodarz Piotr Madryga i jego wnuk 5 letni Piotr Charuk razem zadeni siekierą i młotem. Zwłoki obu wskazują na znechęnie się. Zwłoki Madrygi znalezione w studni. Oprócz wymienionych

Działania wojenne na Dalekim Wschodzie

PARYŻ 17.VIII. Agencja prasowa Indopacific przynosi wiadomość z Dalekiego Wschodu, o dalszym zaostrzeniu konfliktu i rozpoczęciu działań wojennych między Sowieciami a Chińczykami. Z prowincji Czang Jang wysłano na granicę sowiecką 60 tysięcy ludzi. Na pokrycie kosztów mobilizacji zaciągnięto pożyczkę w sumie 60 milionów.

Z Charbina donosi ta sama agencja o dalszych masowych aresztowaniach obywateli sowieckich. Między innymi aresztowano konsula sowieckiego, który dziś miał wyjechać z Charbina.

LISTY Z DANJI

Kopenhaga (kor. wł.)

Już dwa tygodnie tką się po tym kraju król i królowa. Zbyt krótko to czas na robienie wniosków i sądów ogólnych, ale wystarczająco na zebranie gwałtownych wrażeń.

Los chciał, że okrzyki musza zawiać do portów przy których miasta wyrwały, dlatego i ja w mieście najpierw się znalazłem i od miasta rozpoczął. To pierwsze dni pobytu w Kopenhagie odczuwałem brak czegoś, ale nie mogłem zdać sobie sprawy czego tu właściwie niema, aż dopiero przypadek przyszedł mi z pomocą.

Przechodziłem właśnie starą portową dzielnice, gdy rozległ się za mną, dobrane mi znany z Warszawy, turkot i obok mnie prześlapywały dwa konie ciągnące za sobą hałasujący wóz ciężarowy.

Aha, pomyślałem, już wiem czego brak: turkotu i koni.

Były to pierwsze konie i pierwszy wóz, który zobaczyłem tu po trzech dniach.

Dorożka już poszła do muzeum jako zabytek przeszłości. Za to rower jest przedmiotem powszechnego użytku, a rowerzyści nadają swoisty charakter ruchowi ulicznemu.

Po specjalnie wyznaczonych, równych jak stół jeźdźniach, suna ich cale gromady, równo, sprawnie, bez pośpiechu, bez rwania się naprzód.

Szczególnie po godzinie 6-jej wieczorem, gdy wszystkie warstwy i akłady są zamknięte, można widzieć nieprzerwane szereg kolarzy wypełniających całą jezdnię. Są to pracownicy wszelkiego rodzaju wracający po pracy do domu.

Nie mają oni kłopotu z przechowaniem roweru, bo na każdym placu stoją szereg podpórki sianowitych bezpłatnie miejski garaż rowerowy, a każdy większy sklep czy biuro ma także podpórki do użytku swoich klientów.

Zadnych zamków, żadnego pilnowania, postawiony rower czeka na swego właściciela i przedtem może ostatnio przy pracy stać się może wypadek niż rowerowi, ale zato wygląd swoim raziby wybredny gust naszych spacerowiczów.

Podobno na 4 mieszkańców Kopenhagi wypadła 1 rower, a w skali ogólnokrajowej 1 rower na 5 m.

Nieporozumienia z racji dwóch powiatów szczuczyńskich

Na mocy jednego z ostatnich rozporządzeń Rady Ministrów utworzony został w woj. nowogrodzkim pow. szczuczyński z siedzibą w mieście Szczuczyn.

Utworzenie tego powiatu stało się powodem nieporozumień przy kierowaniu przez urzędy powiatowe korespondencji urzędowej — z uwagi na istnienie powiatu tejże nazwy w woj. bielsko-stomskim, aczkolwiek z siedzibą w mieście Białymostku.

Niejednokrotnie zdarza się, że starostwo powiatowe w Grajewie otrzymuje pakiety urzędowe, przynależne do starostwa powiatowego w Szczuczynie w woj. nowogrodzkim.

Ponieważ okoliczność ta powoduje otwieranie myślenie skierowanych pakietów przez właściwy urząd, zbyteczną na- stępie korespondencję i otrzymywanie przesyłek przez urząd właściwy w terminie spóźnionym — przeto M.S.W. zarządziło, aby korespondencja urzędowa, przeznaczona dla urzędów w Szczuczynie w woj. bielsko-stomskim w Grajewie, bez dodatku wskazywającego na pow. szczuczyński.

Wzrost importu niemieckiego do Francji

Import niemiecki do Francji wyniósł za I półrocze r. b. łącznie do świadczeń w naturze 3,027,000,000 fr. czyli 50 proc. więcej niż w pierwszym półroczu r. 1928. W ten sposób Niemcy przączyli Anglię, jako dostawcę zapalek w Rosji

Od jakiegoś czasu wzmógł się znacznie wywóz zapalek z Rosji sowieckiej, zwłaszcza do Niemiec. Wobec tego szczególnego znaczenia nabiera wiadomość z Rosji, że na tamtejszym rynku panuje zupełny brak zapalek. W handlu detalicznym tym artykułem panuje zastój, gdyż zapalki nie są dostarczane w porę przez centralę handlową. Zapotrzebowanie w lipcu nie zostało pokryte.

Z ziem Nowogrodzkiej (Gaść wrażeń wakacyjnych)

Przeważająca część ludności wiejskiej w województwie nowogrodzkim to ludność białoruska, przeważnie — prawosławna.

Trudno było przed wojną wyobrazić sobie coś bardziej smutnego, aniżeli wieś białoruska. Lud białoruski — narodo wówcześnie nieświadomy, pograżony był w jakiejś dziennej apatii i rezygnacji. W ogromnej większości analfabeci w starszym pokoleniu pomni jeszcze smutnych tradycji poddaństwa i zależności od dworu, i brudnych chałupach, prowadząc gospodarke na ubogiej ziemi w najbardziej prymitywnej i niedolężnej sposób.

Lud białoruski jest zamknięty w sobie, nieufny, powolny. I w tej powolności, skłonny do dawania wyrazu swemu niezadowolaniu w biernym opozycję i apatii.

Dla Polski lud ten nie był do brze usposobiony — a to przede wszystkim ze względu na socjalnych. Wielka własność na- stępie korespondencję i otrzymywanie przesyłek przez urząd właściwy w terminie spóźnionym — przeto M.S.W. zarządziło, aby korespondencja urzędowa, przeznaczona dla urzędów w Szczuczynie w woj. bielsko-stomskim w Grajewie, bez dodatku wskazywającego na pow. szczuczyński.

Przygotowania na przyjęcie Pana Prezydenta

LIDA (kor. wł.) Na organizacyjnym zebraniu Powiatowego Komitetu Przyjęcia Pana Prezydenta Rzecyzpospolitej ustalono podział prac przygotowawczych w ten sposób, że wyłoniono Komisję i Sekcje, które mają szczegółowo opracować plan przyjęcia Pana Prezydenta.

Sekcja powitania Pana Prezydenta Rzecyzpospolitej przez miasto i ludność miejską; do sekcji tej wejdą przedstawiciele władz miejskich, duchowieństwa, szkolnictwa, gminy żydowskiej, parafii prawosławnej, rzemieślników, właścicieli nieruchomości, do sekcji zostali wybrani ks. dziekan Bojaruniec, burmistrz Bergman, inspektor szkoły Rogowski, dyrektor banku Jamont.

Sekcja ta zajmie się również sprawą dekoracji miasta. Sekcja powitania Pana Prezydenta RP. przez ludność wiejską; w skład tej sekcji wejdą inspektor samorządowy, inspektor szkolny, oraz po 2 przedstawiciele od gmin, przez które Pan Prezydent będzie przejeżdżał.

Sekcja przyjęcia Pana Prezydenta w Białymostku będzie składała się z przedstawicieli: Wydziału Powiatowego, Kolek Rolniczych i S-ki Wodnej Dokudowskiej. Sekcja — w Kolszkach. Przedstawiciele pasieki Ispółdzielni „Nasza Pszczola”, Spółdzielni Spożywców, Spółdzielni Mleczarskich, Kas Stefczyk, Okręgowego Związku Młodzieży Wiejskiej, Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kolek Rolniczych, wraz z sekcją Gospoń Wiejskich i

Brak zapalek w Rosji

Od jakiegoś czasu wzmógł się znacznie wywóz zapalek z Rosji sowieckiej, zwłaszcza do Niemiec. Wobec tego szczególnego znaczenia nabiera wiadomość z Rosji, że na tamtejszym rynku panuje zupełny brak zapalek. W handlu detalicznym tym artykułem panuje zastój, gdyż zapalki nie są dostarczane w porę przez centralę handlową. Zapotrzebowanie w lipcu nie zostało pokryte.

Zamiast 23,000 skrzyń, przeznaczonych dla Syberji, dostarczono 5267 skrzyń. Wielki brak tego artykułu panuje zwłaszcza w okręgu leningradzkim. W czerwcu okręgowi temu dostarczono 5 wagonów zapalek, zamiast 8-miu, a w lipcu nawet tylko 4 wagony. Na przyszły rok gospodarcy ma być stworzona rezerwa zapalczana w wysokości 500,000 skrzyń.

Start do międzynarodowych konkursów balonów w Poznaniu

POZNAŃ 17. VIII. Z inicjatywy „Aeroklubu Rzplitej Polskiej” przy pomocy miejscowego koła L. O. P. P. odbył się w czwartek w Poznaniu na blonich nad Wartą start do międzynarodowych konkursów balonów wolnych. Na konkurs przybyli prócz balonistów z Polski, również z Francji i Czechosłowacji, przycem Francja stawiła trzy balony, a Czechosłowacja jeden.

Po napienieniu balonów gazem, oraz po ostatecznym przykrowaniu ich, nastąpił start, przycem jako pierwszy balon odleciał „Warszawa”, mając na pokładzie płk. Hynka. „Warszawa” ma pojemność 750 m sześci. Jako drugi startowała „Walkirja” z pilotem Noguereim, pojemności 1,200 m sześci., trzeci balon czeski „Prof. Wegier” o pojemności 1,200 m. pilotowany przez mjr. Budikę i kpt. Czajkę, jako czwarty startował „Wilno” o pojemności 1,200 m sześci., pilotowany przez mjr. Siewliczka i por. Kurzyńskiego, dalej startował balon polski „Gdyńsk” o pojemności 1,200 m sześci., pilotowany przez kpt. Krzyczkiewicza i por. Janusa, następnie balon francuski „Nancy” o pojemności 1,200 m. pilotowany przez Boitarda, wreszcie jako ostatni startował balon francuski „Serenite”, pilotowany przez pp. Gouffusa i De Vioguesa.

Wszystkie balony wzięły kurs na wschód, jedna tylko „Walkirja” na północ-wschód. Najbliższe dni Pana Prezydenta Rzecyzpospolitej. Pan Prezydent Rzecyzpospolitej po uroczystościach katowickich powróci do Spawy, w wtorek zaś dn. 20 b. m. przybędzie do Warszawy. Tutaj zostanie ostatecznie ustalony program podróży Pana Prezydenta do Nowogrodzki.

Budowa kabla telefonicznego

W dn. 16 b.m. specjalna komisja min. poczt. i telegrafów z podsekretarzem stanu, inż. Dobrowskim na czele, udała się do Łowicza, aby obejrzeć rozpoczętą już budowę kabla telefonicznego, która będzie prowadzona narazie na przestrzeni Łowicz—Warszawa.

Co słychać nowego?

18 Niedziela Dzisiaj: 13 po Z. sw. Jutro: Ludwika

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogrodku z dnia 16.VIII.1929 r.

Godz. 6.17. — Ciśnienie powietrza 769; kierunek wiatru wschodni, szybkość 0 na sek. Niebo w4, zachmurzone. Temperatura powietrza + 20,8.
Godzina 12.17. Ciśnienie powietrza 769; kierunek wiatru wschodni, szybkość 2 metry na sek. Niebo w 0 zachmurzone. Temperatura powietrza + 23,6.
Godzina 20.17. Ciśnienie powietrza 769; kierunek wiatru wschodni, szybkość 1 metr na sek. Niebo 0 zachmurzone. Temperatura powietrza + 20,6.

Przyjeżdża u p. Wojewody

W dniu 17 b.m. Pan Wojewoda przyjął: p. Seweryna Czartwyrńskiego z Żołudka i p. Emeryka Czapskiego z Synhowia, z którymi odbył konferencję w sprawie przyjęcia Pana Prezydenta Rzecyzpospolitej podczas pobytu na ziemi Nowogrodzkiej, Dyr. Państw. Banku Rolnego w Wilnie p. L. Maculewicza i wreszcie kierownika działu Pomoiw i Wywalczeń Dyr. Wł. P. K. P., p. Z. Pac-Pomorackiego w sprawach kolejowych.

Urlop P. Prokuratora Sądu Okręgowego

Prokurator Sądu Okręgowego w Nowogrodku Pan Szaniawski w dniu 19 sierpnia r. b. rozpoczął swój sześciotygodniowy urlop wypoczynkowy i wyjeżdża z Nowogrodka.

Sprytne oszustwo

Dnia 13 b. m. podczas targu w Dzięciole do Jurgielewicz Stefana, mieszcz. wsi Norcewice, gm. Dzięciole zbliżył się jakiś nieznan Jurgielewiczowski osobnik, który zaproponował mu swoje pośrednictwo przy kupnie krowy, którą Jurgielewicz zamierzał właśnie nabyć.

MIĘSKIE KINO KULTURALNO-OSWIATOWE
dnia 18, 19, 20
Niebawo dotychczas w Nowogrodku i dawno oczekiwany SZLAGIER p. t. „MAŁŻEŃSTWO”
Reżyserje: G. W. Pabst.
Najpopularniejsza, niezrównana i niezapomniana z „Alraune” i „Pieniądz”
Brygida Helm, Gustaw Diessi, Herta Walter.
Oraz nadprogram.
Początek seansów: w sobotę i niedzielę o godz. 5, 7 i 9; w dni powszednie o godz. 7 i 9; w dni powszednie o godz. 7, 9 i 11.
Ceny miejsc: Łoże 2 zł., I miejsce 1,50 gr., II miejsce 1 zł., III miejsce 70 gr.

Przeniesienia

Kuratorjum O. S. Wilno przeniosło p. inż. Wacława Wierzbickiego, profesora w gimnazjum państwowym im. Adama Mickiewicza w Nowogrodku na równorzędne stanowisko do wileńskiej średniej szkoły technicznej im. Marszałka Piłsudskiego.

Fakt przeniesienia jednego ze swych najbardziej ulubionych profesorów przyjmuje młodzież gimnazjalna z nieklamnym załem.

Budowa szosy „Nowogrodęk—Swięż”

Budowa szosy „Nowogrodęk—Swięż”, prowadzona przez powiatowy Zarząd Drogowy posuwała się w tym roku znacznie naprzód. Podczas gdy w roku ubiegłym wybudowano 1500 mtr. szosy, w roku bieżącym do dnia 1 sierpnia wybudowano 4500 mtr. szosy, tak że łączna długość ukończonego odcinka szosy wynosi 6 km.

Nadbudowę szosy wyasygnowano dotychczas 22500 zł., li czko średni koszt budowy szosy 50 tys. złotych. Przy budowie przeprowadzono następujące prace:

Wykonano robót ziemnych: m³ 22500; zbudowano jeden przepust betonowy, dostarczono kamienia m³ 8000. Przy budowie szosy pracuje około 200 robotników dziennie. Obecnie walowanie szosy dwoma wałkami: parowym i spalinyowym odbywa się na km. 7 od Nowogrodka.

Samobójstwo w Ognisku

W nocy z 13 na 14 b. m. na stychu restauracji Klubu Polskiego w Nieświeżu „Ognisko” popełniła przez powieszenie się samobójstwo zatrudniona tam od 3-ich dni załadowe siedemnastoletnia służąca Makowska Marja. Przyczyna samobójstwa narazie nieustalona.

Zdolny kelner

Bufetowicz trzechletni, samolotny, starszy poszukuje posady kierownika lub na rachunek piwiarni, cukierni, restauracji, kasy, jadłodajni, szkole. Adres: Letnisko Sianki, Restauracja kolejowa. 1265

Zajścia na meczu piłki nożnej

Wczoraj o godz. 5-jej minut rozpoczął się na boisku „Sokoła” mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami P.K.S. i Makkabi. Do przerwy gra toczyła się bez większego ożywienia i planowości i używła się o dopiero po strzeleniu przez Makkabi gola. Po przerwie przeważała przechodzą na stronę P.K.S., która energicznie atakuje. Zakładka gra toczy się przeważnie około bramki Makkabi.

Tymczasem zgromadzona w wielkiej ilości publiczność zżydowska przeważnie młodzież z właściciela krowy. Jurgielewicz przez dłuższy czas czekał na swoich pośredników, poki nie przekonał się, że padł ofiarą sprytnego oszustwa.

— Zostawionemu zegarek był tylko pozłacany o bardzo małej wartości.

Pobył ukraińskiego teatru w Nowogrodzkim pow.

W miesiącu bieżącym bawił w pow. Nowogrodzkim Ukraiński Naddnieprzański Teatr Objażdżowy. Teatr dał 6 przedstawień w Lubczu, 3 w Dzięciole i 2 w Nowojelni.

Występy teatru cieszyły się wszędzie wielkim powodzeniem.

Samobójstwo w Ognisku

W nocy z 13 na 14 b. m. na stychu restauracji Klubu Polskiego w Nieświeżu „Ognisko” popełniła przez powieszenie się samobójstwo zatrudniona tam od 3-ich dni załadowe siedemnastoletnia służąca Makowska Marja. Przyczyna samobójstwa narazie nieustalona.

Pokaz hodowlany

W Bielińskach odbył się pokaz hodowlany, na który do- prowadzono około 70 sztuk bydła, przeważnie rasy czerwono- polskiej. Rozdano nagrody w kwocie 265 złotych, z których 165 z zasiłku Min. Roln. i 100 zł. z zasiłku gminy bielińskoj. Z ramienia Lidzkiego Wydziału Powiatowego brał udział w pokazie agronom powiatowy inż. Zawada, a z organizacji i Kolek Rolniczych inż. Świrski. Po odbyciu pokazu miał pogadankę instrukcyjną z zebranymi hodowcami z zakresu „hodowli inż. Zawada, zaliczając do racjonalnego jej zachoju.

Do wynajęcia

mieszkanie 4 lub 2 pokoje. Nowogrodęk, ul. Piłsudskiego Nr. 8.

KRONIKA LIDZKA

Ofiary kąpieli. W rzecz Gawji w pobliżu wsi Rusaki, gminy Lipnickiej, utonął w czasie kąpieli Jan Lenczewicz, mieszkaniec Rusaków. Zwłoki topielca wydobyto dopiero na drugi dzień.

W wsi Wołoskowszczyzna, gminy lipnickiej, utonął w stawie małodetna Bursłisówna Marja, pozostawiona bez dozoru.

Pokaz hodowlany

W Bielińskach odbył się pokaz hodowlany, na który do- prowadzono około 70 sztuk bydła, przeważnie rasy czerwono- polskiej. Rozdano nagrody w kwocie 265 złotych, z których 165 z zasiłku Min. Roln. i 100 zł. z zasiłku gminy bielińskoj. Z ramienia Lidzkiego Wydziału Powiatowego brał udział w pokazie agronom powiatowy inż. Zawada, a z organizacji i Kolek Rolniczych inż. Świrski. Po odbyciu pokazu miał pogadankę instrukcyjną z zebranymi hodowcami z zakresu „hodowli inż. Zawada, zaliczając do racjonalnego jej zachoju.

Do wynajęcia

mieszkanie 4 lub 2 pokoje. Nowogrodęk, ul. Piłsudskiego Nr. 8.

DOGODNE WARUNKI, SPŁATY NA RATY.

Francisa.
Termin wynajęcia 12-14 tygodni
Dostawa wszelkich maszyn młynskich.
Turbin wodnych, Kamieni sztucznych, Motorów Spalinowych na ropę i gazy szany oraz Maszyn Parowych. Instalacja światła elektrycznego, Budowa i przebudowa młynów.
Przyjmuje budowę i urządzenia swoim ludźmi i ze swoich materiałów Biuro Techniczno-Handlowe i Robot Inżynierskich
Wilno, ul. Mickiewicza 27, tel. 12—47. 1063—1

UWADZE ROLNIKOM!

Zbliża się zima, przeto już czas zakupować małe silniczki — dia młotow, sieciarek, malych mlynow i t. d.
Styenne natfowe „DENTZ” Mod. M. A.
0 2 K. M. 1430 zł.
0 4 K. M. 1950 „
0 6 K. M. 2790 „
0 8 K. M. 3200 „
LOKO SKŁAD W WILNIE
Najdogodniejsze warunki spłaty.
Biuro techniczno-handlowe
KAWENOKI
Inżynier. WILNO, Wielka 66.

ca robota brukarzy. I oto — jak mi mówiono — ułożony plan robót nie tylko został wykonany, ale w wielu gminach znacznie przekroczony. I rezultaty byłyby jeszcze większe, gdybyśmy tylko posiadali większą ilość techników i drukarzy.

Słowem, dziś wieś już samą- żywiłowo — żąda brukowania swych ulic, nie żałując ani swej pracy ani kosztów pieniędzy. Poprostu wsi niebrukowane zazdroścą wsiom wybrukowanym, wstydzą się swych bruków, bajorów i błotniska zamiast ulic.

Ubiegłe lato było początkiem nowej ery w życiu wsi nowogrodzkiej. Oto sejmiki powiatowe rozpoczęły kampanję za brukowaniem wsi. W weszłym roku zrobiony został początek — w ten sposób, że ludność danej wsi zwołowała kamienie, równała ulice, zaś sejmik opłacał robociznę, technika drogowego i brukarzy. Naturalnie szło to bardzo opornie. Ale gdy przyszła jesień i przyszła wiosna — zwłascza po tak śnieżnej zimie — mieszkańcy tych wsi nie pozostawali w tyle. Nie stawiali się w tym okresie jednym wielkim głębokim bajorem. Rezultat? Rezultat taki, że w tym roku już wieś nie tylko wsi, brukowana i wybielona.

Chłop białoruski — konserwatywny i nieufny, ale z natury inteligentny i spostrzegawczy — gdy tylko zrozumiał czysto gospodarczą korzyść brukowania ulic, zapalił się do tej inowacji. Rezultat ten, że za trzy lata najdalej, w nowogrodzkim województwie nie będzie ani jednej wsi niebrukowanej.

Nie ulega wątpliwości, że walka z podniesieniem stanu sanitarnego wsi nie jest jeszcze skończona i wiele będzie wymagać wysiłków. Ale trzeba skonstataować, że dziś rolę pionierów tej walki z brudami na wsi spełnia administracja. Wojewoda Białoruski jest człowiekiem, który potrafił całą administrację swego województwa ożywić jednym duchem.

Dziś policjant polski na wsi białoruskiej stał się przede wszystkim urzędnikiem sanitarnym. On wymaga, aby chaty były bielone, on karze za wyloty psów, on zakazuje, by psy i świnię, on zagłada do studni, on pilnuje, aby chłopcy więcej nie niszczyli młodych drzewek, które imi więcej w jego obwodzie czystych wsi, tem lepsza o nim opinia przelozonych, tem większa nadzieja awansu i uznania.

Jechałem pewnego ranka autobusem do Nowogrodka. Ujechałem jednocześnie kilku policjantów z różnych gmin — widocznie na odprawę. Słyszałem ich rozmowę: — Ile wsi brukuje się u ciebie? — pyta jeden drugiego. — Tyle a tyle. A u ciebie? — O, u mnie znacznie więcej.

W przyszłym roku skończę, w całej gminie.

— A ile u ciebie wysadzono w tym roku drzewek przy drogach? — W tym sensie toczyła się rozmowa do końca podróży. Słuchając tej rozmowy myślałem o tem, że dawniejsi policjanci rosyjscy w tych samych gminach na inne tematy prowadzili rozmowy.

Tamci szukali wszędzie „kramoto”. Ilość eresztowanych, i lość podejranych — oto był przedmiot rywalizacji, droga do awansu.

Jest jeszcze i dziś „kramola” — mówiąc dawnym stylem — dziś jest dość wyrotowej propagandy, zasilanej przez obce, zagraniczne pieniądze. Zmienił się bowiem bardzo zewnętrzny wygląd wsi białoruskiej, ale nie tak bardzo zmienił się jeszcze dusza chłopca białoruskiego, nie zginiła w nim nieufność i niechęć do „polskich rządów”.

Jednak o tem należy napisać osobno; i o tem też, jakimi drogami i metodami polska racja stanu i ci którzy ją dziś na tem terytorjum reprezentują — nieufność tę przełamują i wiążą pozytywne życie biednego ludu białoruskiego z idea państwowości polskiej. T. H.

Oszczędności! Oszczędności!

swoje ulokuj na 13 proc.

Gotówka twoja zabezpieczona złotem, srebrem i drogiemi kamieniami. Odbiór wkładów na żądanie

LOMBARD

Wilno, Plac Katedralny, ul. Biskupia Nr. 12, tel. 14-10.
Wydaje pożyczki

pod zastaw złota, srebra, brylantów i różnych towarów futer i garderoby

STANISŁAW JEZERSKI

Wilno, ul. Wielka Nr. 28.

POLECA:

Plótna, Prześcieradła, Koldry w towe, Koce pluszowe, Serwety, Kapy, Poduszki, Podpinki, Koszule damskie Pończochy, Chustki do nosa, Bielizna męska oraz duży wybór towarów wełnianych, Bostony, Szewioty i Muslin de Lens.

DOM HANDLOWY

JÓZEF IHNATOWICZ i S-ka

Wilno, Zawalna 7, Tel. 841

POLECA:

w największym wyborze Okucie budowlane (luksusowe i zwykłe), przybory piecowe. Sanitarne, oraz wszelkie materiały budowlane z własnych składów i wprost z reprezentowanych fabryk.

HURT.

DETAIL.

Dyrekcja Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Szczuczynie

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do Seminarjum odbędą się w dniach 2 i 3 września, początek roku szkolnego 3 września. Przed początkiem roku szkolnego odbędą się wycieczka na P. W. K. w Poznaniu, która wyrusza ze Szczuczyna 25 sierpnia o godzinie 9-jej rano.

BROCKWAY

wielka nowoczesna fabryka amerykańska produkuje jedynie

PODWOZIA CIĘŻAROWE I AUTOBUSOWE

osiągając zato w dziedzinie wyniki wręcz imponujące 70 rozmaitych typów!

WIELKA SKALA ROZMAIŃCII!

Specjalne przystosowanie do zadań, stawianych przez poszczególne gałęzie przemysłu, handlu oraz przez przedsiębiorstwa komunikacyjne.

1282

Blizsze informacje: D. H. — „Sair” Wilno Mickiewicza 23.

REJESTR HANDLOWY

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku, w dniu 14 sierpnia 1929 roku wciągnięto:

Białoruską Spółdzielnię „Przyszłość”, z odpowiedzialnością udziałami, w Dolgnowie, gm. Jeremiecie, pow. Stołpecki. Cel: prowadzenie operacji handlowych, oraz działalności kulturalno oświatowych i społecznych przewidzianych Statutem. Czynności Spółdzielni prowadzi Zarząd i Rada Nadzorcza, powołane na walnym zebraniu. Czas trwania nieokreślony. W § 6 statutu skreślono „18” dopisaną „20”, Nr. rejestr. 343.

(—) Br. Downar-Zapolski
p. o. St. Sekretarz

A. Korsak
w. z. Sędzią Rejestrowy

M. DEULL egzystuje od 1894 r.

Wilno, Jagiellońska 3-6. — Tel. 811

Składy: Słowackiego 27. Tel. 14-46.

WĘGIEL górnośląski koncernu „PROGRESS” Katowice. Dąbrowskich pierwszorzędných kopalni. Do opalu domowego, fabryk, cegielni i celów kowalskich.

KOKS opalowy, kowalski i giserski. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.

Redaktor i wydawca Zygmunt Kamieński.

OBWIESZCZENIE

Komornik przy Sądzie Grodzkim w Nowogrodzku Il-go rew. na powiat Nowogrodzki Stanisław Hładki, zamieszkały w Nowogrodzku przy ulicy Piłsudskiego Nr. 89 obwieszcza, że na zaspokojenie należności przypadających na rzecz Kasy Stefczyka w Zdzięciole w sumie 500 zł. długu z proc. i kosztami w dniu 17 września 1929 r. o godz. 10 rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku przy ulicy Korolewskiej publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomości miejskiej, położonej w m-ku Zdzięciole, gminy Zdzięciolskiej, pow. i wojew. Nowogrodzkiego należącej do dłużnika Jana Wasukiwicz, składającej się z placu siedziębego, ziemi ornej i łąki: ogólnej przestrzeni 9 i pół ha, oraz budynków: domu mieszkalnego drewnianego, starego, krytego gontem, stodoły i chlewu pod jednym słomianym dachem szczegółowo wskazanych w opisie w dniu 7 czerwca 1929 r. sporządzonym. Powyższa nieruchomość księgi hipotecznej niema i w zastawie nie jest i podlega sprzedaży w całym komplecie, podług wskazanego wyżej opisu.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 1.000 zł. Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązany jest złożyć wadium 100 zł. Warunki licytacyjne mogą być przejrzone w Kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku.

HŁADKI

Komornik

1290

OBWIESZCZENIE

Komornik przy Sądzie Grodzkim w Nowogrodzku Il-go rew. na powiat Nowogrodzki Stanisław Hładki, zamieszkały w Nowogrodzku przy ul. Piłsudskiego Nr. 89 obwieszcza, że na zaspokojenie należności przypadających na rzecz Chci Bissel w sumie 400 zł. długu z proc. i kosztami w dniu 17 września 1929 r. 10 rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku przy ul. Korolewskiej publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomości miejskiej, położonej w m-ku Zdzięciole pow. i wojew. Nowogrodzkiego należącej do dłużnika Zalmana Gercowskiego, składającej się z placu siedziębego o powierzchni mniej więcej 50 arsz. długości i 15 arsz. szerokości i pobudowanego na tym placu domu drewnianego, krytego blachą, i jeszcze nie wykonanego szczegółowo wskazanych w opisie w dniu 20 kwietnia 1929 r. sporządzonym. Powyższa nieruchomość urzędowej księgi hipotecznej niema i w zastawie nie jest i podlega sprzedaży w całym komplecie, podług wskazanego wyżej opisu.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 1000 zł. Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązany jest złożyć wadium 100 zł. Warunki licytacyjne mogą być przejrzone w Kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku.

HŁADKI

Komornik

1289

OBWIESZCZENIE

Komornik przy Sądzie Grodzkim w Nowogrodzku Il-go rew. na powiat Nowogrodzki Stanisław Hładki, zamieszkały w Nowogrodzku przy ul. Piłsudskiego Nr. 89 obwieszcza, że na zaspokojenie należności przypadających na rzecz Konstancji Platin w sumie 1000 zł. z proc. i kosztami w dniu 17 września 1929 r. o godz. 10 rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku przy ulicy Korolewskiej publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomości miejskiej, położonej w m-ku Nieswieżu przy ul. Świerzeńskiej pod Nr. 14, pow. Nieswieżskiego, wojew. Nowogrodzkiego należącej do dłużników Antoniego i Heleny Szulatyckich, składającej się z placu siedziębego i ogrodu wierzcho-czynszowego dług. 34 arsz. i szerok. 16 arsz. bez zabudowań szczegółowo wskazanych w opisie w dniu 23-24 marca 1929 r. sporządzonym. Powyższa nieruchomość urzędowej księgi hipotecznej niema i w zastawie nie jest, lecz znajduje się w dzierżawie wierzycielki Konstancji Platin terminem na 36 lat, na mocy umowy dzierżawnej z dnia 22 lutego 1929 r. i podlega sprzedaży w całym komplecie, podług wskazanego wyżej opisu.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 1000 zł. Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązany jest złożyć wadium 100 zł. Warunki licytacyjne mogą być przejrzone w Kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogrodzku.

HŁADKI

Komornik

1288

KUPON

na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogrodzkiego”

Wyciąć i założyć do listu.

OD 25 LAT

Z NAJLEPSZYM WYNIKIEM ZASTOSOWANA

SPECJALNA PAPA ASFALTOWA „KORIOLIT” DO KRYCIA DACHÓW

Nabyć można w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „ROLNIK”, Lida

1075 — ul. Szulcowskiej 74, tel. 78

wszkiego rodzaju lakię starogontowych, „KORIOLIT” nie zawiera smoly, jest dwukrotnie impregnowany, dlatego nie wymaga smolowania przy wykonaniu pokrycia ani konserwacji przez długie lata. „KORIOLIT” jest odporny na ogień przenośny, a Towarzystwa Ubezpieczeń służy dla dachów krytych Korioletem taką samą taryfą premjową jak dla materiałów ogniotrwałych.

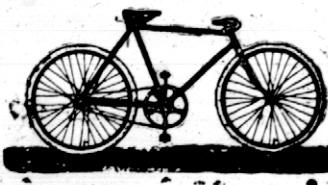
„KORIOLIT” wyrabia wyłącznie firma:

EMIL KUŹNICKI Sp. Akc. fabryka tektury dachowej, prod. chemicznych i asfaltu

OŚWIĘCIM (Małopolska)

Przestrzegamy przed małwarciościami nasiadownictwami!

Przy zakupie prosimy baczenie zwracać na markę ochronną (orzełek) i nazwę „KORIOLIT”.

NA DŁUGOTERMINOWE RATY! NA DŁUGOTERMINOWE RATY!
poleca: MASZYNY DO SZYCIA I PISANIA, GRAMOFONY, ROWERY I MOTOCYKLE

A. GORODYŃSKI
NOWOGRODZK, Rynek Nr. 2.